

Crna Gora
Opština Mojkovac
Turistička organizacija

Broj: 01/579-2023
Mojkovac, 25.12 2023 god

Turistička organizacija Mojkovac

***Predlog programa rada i finansijski plan
Turističke organizacije Mojkovac za 2024. godinu***

Mojkovac, decembar 2023. godine

S A D R Ž A J

U V O D.....	1
1. Evaluacija trenutnog stanja turističke ponude opštine Mojkovac	3
1.1. Prednosti i šanse.....	3
1.2. Nedostaci i izazovi	4
2. Ostvareni rezultati u 2023. godini (tabelarno) kroz statističke i finansijske pokazatelje	6
2.1. Statistički pokazatelji	6
2.2. Dolasci i ostvarena noćenja stranih turista u opštini Mojkovac	9
2.3. Finansijski pokazatelji	12
2.4. Najveći uplatioci boravišne takse u Mojkovcu od 01.01. do 01.12.2023. godine	13
3. Plan rada i aktivnosti za 2024. godinu.....	14
4. Planirane aktivnosti za 2024. godinu u funkciji realizacije kratkoročnih ciljeva.....	14
4.1. Diverzifikacija turističke ponude i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda na principima održivog razvoja i kroz efikasno upravljanje destinacijom.....	14
4.1.1. Unapređivanje postojećih i kreiranje novih manifestacija i događaja tokom godine ..	22
4.2. Pozicioniranje na turističkom tržištu i rast prihoda od turizma	26
4.3. Jačanje kapaciteta turističke privrede i kreiranje kvalitetne osnove za planiranje aktivnosti.....	27
4.3.1. Istraživanje stavova i ponašanja stranih turista u Mojkovcu kao osnova za planiranje aktivnosti	27
4.4. Suzbijanje sive ekonomije	28
5. Promotivne i marketing aktivnosti	28
6. Saradnja	32
Z A K L J U Č A K.....	33

Na osnovu člana 14 stav 3 tačka 2, člana 19 stav 2, člana 22 tačka 24, člana 28 stav 1 Zakona o turističkim organizacijama (Sl.list RCG br.11/04 i 46/07 i “S.l. RCG, br. 73/10, 40/11, 45/14, 42/17, 027/19), i člana 26 stav 1 tačka 1 Statuta TO Mojkovac (Sl. list RCG - opštinski propisi, br. 3/07 i opštinski propisi, br. 37/22) Turistička organizacija Opštine Mojkovac donosi Program rada i finansijski plan za 2024. godinu koji je usvojen od strane Izvršnog odbora TO Mojkovac dana 25.12.2023. godine odlukom br. 01/578-2023, a na koji je odobrenje i pozitivno mišljenje dala NTO Crne Gore dana _____ odlukom broj _____ i koji je usvojen od strane Skupštine TO Mojkovac dana _____ godine odlukom br. _____.

U V O D

U cilju usaglašenosti razvoja turizma i marketinga destinacije, a shodno članu 19 Zakona o turističkim organizacijama (“Službeni list Republike Crne Gore”, br. 011/04, 046/07, “Službeni list Crne Gore”, br. 073/10, 040/11, 045/14, 042/17, 027/19), “Turistička organizacija za svaku poslovnu godinu utvrđuje program rada i finansijski plan u skladu sa smjernicama Nacionalne turističke organizacije”. Lokalne turističke organizacije, u obavezi su da, prije usvajanja, predloge porograma rada i finansijskog plana dostave Nacionalnoj turističkoj organizaciji Crne Gore na davanje prethodne saglasnosti.

U skladu sa članom 30 Zakona o turističkim organizacijama, Nacionalna turistička organizacija Crne Gore pripremila je smjernice za lokalne turističke organizacije za izradu programa rada i finansijskog plana za 2024. br. 01/05/3-1768 od 06.10.2023. godine.

Na osnovu tih smjernica, plan aktivnosti Turističke organizacije Mojkovac za 2024. godinu sadrži aktivnosti u pravcu ostvarenja ciljeva:

- a) *Diverzifikacija turističke ponude i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda na principima održivog razvoja i kroz efikasno upravljanje destinacijom;*
- b) *Pozicioniranje na turističkom tržištu i rast prihoda od turizma;*
- c) *Jačanje kapaciteta turističke privrede i kreiranje kvalitetne osnove za planiranje aktivnosti;*
- d) *Suzbijanje sive ekonomije.*

U protekloj, 2023. godini, zabilježen je značajan pomak u razvoju turističke ponude, koji je pratio i porast turističke tražnje, pa je nastavljeno sa trendom registracije smještajnih kapaciteta, naročito u ruralnim područjima. Zabilježen je i veći broj ostvarenih noćenja što ide u prilog činjenici da turisti prepoznaju opštinu Mojkovac kao turističku destinaciju pogodnu za produženi boravak. Kako su trendovi u turističkoj tražnji takvi da turisti tragaju za drugačijim iskustvima u

smislu istraživanja manje poznatih destinacija sa skrivenim mjestima koja još nisu na radaru, ta činjenica, opštinama kao što je Mojkovac, bez sumnje, ići će na ruku.

Turistička organizacija Mojkovac planira da u 2024. godini realizuje projekte koji će u narednom periodu doprinijeti daljem razvoju turističke ponude Mojkovca. Kako bi se turistička ponuda Mojkovca unaprijedila neophodna je saradnja svih predstavnika turističke privrede sa područja naše opštine kao i relevantnih institucija iz oblasti turizma u cilju sinhronizacije aktivnosti koje doprinose kreiranju kvalitetnog turističkog proizvoda.

Promocija opštine Mojkovac, diverzifikacija turističkog proizvoda, kreiranje dodatnih sadržaja će svakako biti primarni zadatak LTO sa jasnim ciljem kreiranja imidža i brenda radi boljeg pozicioniranja Mojkovca kao turističke destinacije na turističkom tržištu.

1. Evaluacija trenutnog stanja turističke ponude opštine Mojkovac

Mojkovac se nalazi na izuzetno povoljnom geografskom prostoru na obali rijeke Tare, između planina Bjelasice, Sinjajevine i Prošćenskih planina i na samom ulazu u dva Nacionalna parka, Biogradska Gora i Durmitor. Tri planine, Tara sa brojnim kuriozitetima, prostori nacionalnih parkova, tajanstveno srednjovjekovno Brskovo, slavna istorija na kojoj se temelje brojni običaji, folklor i tradicija predstavljaju idealnu podlogu za primjenu koncepta održivog razvoja, ne samo u ekološkom, ekonomskom i privrednom smislu već i kulturnom i socijalnom. Zbog svoje odlične pozicije na Jadranskoj magistrali, postoji veliki potencijal za dalji razvoj i stvaranje ponude za razvoj turizma.

1.1. Prednosti i šanse

Sa povoljnom klimom, Mojkovac je jedan od gradova u Crnoj Gori, koji ima mogućnost pozitivnog priliva turista tokom cijele godine. Prirodne karakteristike opštine Mojkovac su izvanredne za ljubitelje adrenalina, pa turisti mogu uživati u raznim adrenalinskim aktivnostima: planinarenje, biciklizam, rafting i kajaking Tarom, paraglajding, quad ture, fly fishing, džip safari, hodanje na krpljama, nordijsko i turno skijanje, free ride, vožnja motornim sankama...

Mojkovačka opština ima prirodne pogodnosti za razvoj zimsko-planinskog turizma. One se ogledaju u saobraćajno geografskom položaju, koji je veoma povoljan, klimatskim uslovima, kao i terenima sjeverne ekspozicije, što se, upravo koristi, pri projektovanju ski staza. U toku je izgradnja ski centra Žarski koji je udaljen 12 kilometara od grada Mojkovac. Bazno područje budućeg ski centra nalazi se na 1.650 metara nadmorske visine.

Mojkovac raspolaže značajnom turističkom infrastrukturom koja je razvijana postepeno poslednjih godina. Ona podrazumijeva raznovrsne smještajne kapacitete od manjih hotela, motela, privatnog smještaja, kampova, planinarskih domova pa do velikog broja seoskih domaćinstava. Budući da su u trendu destinacije koje nisu preplavljene turistima, te da novi trendovi na turističkom tržištu ukazuju na činjenicu da sve više turista želi da boravi u ruralnim turističkim destinacijama, u jedinstvenom prirodnom okruženju, daleko od gradske buke Mojkovac sa svojim prirodnim ljepotama i bogatom istorijskom prošlošću, predstavlja destinaciju koja može da privuče veći broj turista. Utoliko više, što su turisti počeli da posvećuju više pažnje zdravoj ishrani, boravku u prirodi i mjestima bez gužve, težeći zdravom načinu života i tražeći doživljaje koji podrazumijevaju zadovoljstvo u prirodi, tradicionalnoj kuhinji – zdravoj, domaćoj i organskoj hrani, gostoprimstvu domaćinstava, uživanje u tradiciji i očuvanim običajima, folkloru i drugim autentičnim iskustvima. Takva mjesta izazivaju sve veće interesovanje, a Mojkovac, bez sumnje, to može da ponudi. To su prepoznali i stanovnici ruralnih područja, koji su se u zadnjih nekoliko godina aktivno uključili u kreiranje ruralnog turističkog proizvoda, te danas na prostoru opštine imamo preko 40 registrovanih sesokih domaćinstava.

Osim toga u ponudi su obilježene planinarske i biciklističke staze na Bjelasici i Sinjajevini, dok je na Prošćenskim planinama u planu obilježavanje istih. Uređena su izletišta pokraj rijeke Tare, rijeke Ravnjak, kao i na Zabojskom jezeru. U predjelima gdje je to neophodno postoji osnovna turistička signalizacija kao i specijalizovani sadržaji koji karakterišu ponudu turističkog proizvoda.

Činjenica je da se turistička ponuda u ovom gradu konstantno poboljšava i unapređuje, ali evidentno je da ima još prostora za promjene u cilju kreiranja kvalitetnijeg turističkog proizvoda. Mojkovac ulaganjem u marketing, inovacije, boljim pozicioniranjem i različitosti ponude može iskoristiti sve resurse koje ima na raspolaganju i postati konkurentan na tržištu.

1.2. Nedostaci i izazovi

Sa druge strane, pored svih značajnih pomaka i eliminisanja prepreka, postoji i dalje još mnogo problema koji nisu savladani, a koji utiču na stvaranje kvalitetnije turističke ponude Mojkovca:

- Regionalna neuravnoteženost razvoja turizma - Razvoj turizma u Mojkovcu je u sjenci uspješnih valorizovanih centara, prvenstveno Kolašina i Žabljaka, pogotovo kada je riječ o zimskom turizmu. Mojkovac zasebno i dalje nije dovoljno jak i prepoznatljiv brend u odnosu na pomenute destinacije. Potrebno je pozicionirati i učiniti prepoznatljivim Mojkovac kao bazu, središte sjeverne Crne Gore i ovu geografsku odliku iskoristiti za poboljšanje turističkih proizvoda. Zbog toga ćemo ulagati kontinuirane napore u obogaćivanju i stvaranju kvalitetnog turističkog proizvoda Mojkovca.
- Visoki stepen sezonalnosti - Turistički promet je najviše skoncentrisan, za sada, u periodu od maja do oktobra, kada naši turistički poslenici uglavnom i ostvaruju prihode od turizma. Posljedice ovakvog stanja, odražavaju se na tendencije privrednika da povećaju broj kapaciteta, poboljšaju svoju ponudu, ulože sredstva u inovacije i zaposle veći broj radnika. Prevazilaženje ovog problema vidimo u otvaranju ski centra "Žarski" koji će, nesumnjivo, povećati turistički promet u zimskim mjesecima, kao i kroz afirmaciju zimskih, adrenalinskih sportova hodanje na krpljama, free ride, turno i nordijsko skijanje, vožnja motornim sankama...
- Nedovoljan broj hotelskih kapaciteta - U cilju produžavanja sezone, potrebno je otvoriti veći broj hotelskih jedinica s obzirom da u Mojkovcu i dalje preovladava privatni smještaj. Sa otvarenjem novih hotela poboljšala bi se konkurentna pozicija Mojkovca na turističkom tržištu što bi doprinijelo i povećanju inostranih turista u našem gradu. Prevazilaženje ovog problema vidimo u otvaranju hotela visoke kategorije, u neposrednoj blizini centra grada, kao i pronalaženju načina za privlačenje investitora koji su zainteresovani za ulaganje u izgradnju hotelskih kapaciteta.

- Neregistrovani smještaj za izdavanje - U cilju porasta prijave gostiju i naplate boravišne takse, potrebno je legalizovati objekte koji nijesu registrovani za pružanje ugostiteljskih usluga. Iako je trenutno u našoj opštini mali broj takvih, Turistička organizacija Mojkovac će aktivno u saradnji sa Opštinom i nadležnim institucijama promovisati i učiniti dostupnim informacije o načinu i postupcima koje je neophodno preduzeti za legalizaciju, odnosno kategorizaciju, za sada, ilegalnih objekata za smještaj turista.
- Nedovoljna naplata boravišne takse - Prijava gostiju i uplata boravišne takse su teme koje su aktuelne svake turističke sezone u Mojkovcu. Susrijećemo se sa nepoštovanjem te zakonske obaveze pa su gubici opštine zbog neprijavljenih turista i neplaćanja boravišne takse veliki i tako je već godinama. Problem sa neubiranjem prihoda od neprijavljenih turista dovodi do toga da novac umjesto u državnoj i opštinskoj kasi i dalje ostaje u džepovima izdavaoca smještaja. Ovaj problem je u protekloj godini značajno umanjen inspekcijским nadzorom, a kako bi bio u potpunosti eliminisan potrebno je i dalje kontinuirano raditi na edukaciji i jačanju svijesti kada je riječ o važnosti prijave i odjave boravka stranaca, te naplati boravišne takse koja je u korelaciji sa procesom registracije turista koji borave u našoj opštini.

2. Ostvareni rezultati u 2023. godini (tabelarno) kroz statističke i finansijske pokazatelje

2.1. Statistički pokazatelji

Broj dolazaka i ostvarenih noćenja po vrsti smještajnog objekta						
Vrsta smještajnog objekta	Dolasci turista			Noćenja turista		
	Strani	Domaći	Ukupno	Strani	Domaći	Ukupno
<i>Ukupno</i>	5.461	463	5.924	12.449	909	13.358
Objekti kolektivnog smještaja	2.345	105	2.450	4.289	210	4.499
<i>Hoteli</i>	2.059	96	2.155	3.955	192	4.147
<i>Moteli</i>	286	9	295	334	18	352
<i>Ostali objekti kolektivnog smještaja</i>	/	/	/	/	/	/
<i>Individualni turistički smještaj</i>	3.116	358	3.474	8.160	699	8.859

Izvor podataka: Monstat, Primatech i podaci MUP-a RB 90 i procjena neobuhvaćenog turističkog prometa

Ukupan broj dolazaka turista i ostvarenih noćenja u opštini Mojkovac				
<i>Period</i>	<i>Dolasci</i>	<i>Ostvarena noćenja</i>	<i>Index dolasci</i>	<i>Index noćenja</i>
1. januar	38	313	65,51	269,82
2. februar	21	208	29,16	144,44
3. mart	21	272	87,5	578,72
4. april	41	212	124,24	326,15
5. maj	205	634	105,12	162,14
6. jun	226	787	305,4	531,75
7. jul	1923	4 035	551,28	578,08
8. avgust	1808	2 888	133,53	106,64
9. septembar	835	1772	225,26	267,67
10. oktobar	311	860	60,50	83,65
11. novembar	32	468	106,66	780
12. decembar	-	-	-	-
Ukupno	5.461,00	12.449,00	179,99	205,19

* Podaci su izraženi za 2023. godinu, do 01.12.2023. Podatke do jula dobili smo iz Primatex sistema, a podatke od jula do 01.12.2023. dobili smo od Uprave policije, odnosno iz programa RB 90. Index je izražen u odnosu na isti period prošle godine.

Dolasci turista i ostvarena noćenja u opštini Mojkovac prema podacima MONSTATATA		
	Dolasci	Noćenja
Domaći	463	909
Strani	2.701	5.310
UKUPNO	3.164	6.219

* Podatke smo dobili na osnovu zvaničnih podataka MONSTATATA za period januar – oktobar 2023.

2.2. Dolasci i ostvarena noćenja po zemlji pripadnosti turista u opštini Mojkovac

Dolasci i ostvarena noćenja stranih turista u opštini Mojkovac							
Naziv zemlje pripadnosti	Dolasci turista u opštini	Ostvarena noćenja u opštini	Prosje. dužina boravka u danima	STRUKTURA U %		INDEX-I	
				Turisti	Noćenja	Turisti	Noćenja
EVROPA	2565	8325	3,24	88,81	90,69	123,85	234,70
Albanija	47	557	11,85	1,83	6,69	4,700	55 700
Austrija	72	89	1,23	2,80	1,06	141,17	128,98
Belgija	145	263	1,81	5,65	3,15	128,31	130,84
Bjelorusija	3	4	1,33	0,11	0,04	100	133,33
Bosna i Hercegovina	18	201	11,16	0,70	2,41	120	558,33
Bugarska	2	2	1	0,07	0,02	14,28	14,28
Češka	90	108	1,2	3,50	1,29	183,67	158,82
Danska	18	28	1,55	0,70	0,33	225	127,27
Estonija	10	10	1	0,38	0,12	90,90	83,33
Finska	3	3	1	0,11	0,03	0	0
Francuska	282	541	1,91	10,99	6,49	101,80	118,38
Grčka	2	2	1	0,07	0,02	100	100
Holandija	283	482	1,70	11,03	5,78	105,20	114,76
Hrvatska	21	282	13,42	0,81	3,38	175	587,5
Irska	15	38	2,53	0,58	0,45	375	542,85
Island	1	7	7	0,03	0,08	0	0
Italija	76	105	1,38	2,96	1,26	122,58	107,14
Kipar	-	-	-	-	-	-	-
Kosovo	10	133	13,3	0,38	1,59	0	0
Letonija	11	20	1,81	0,42	0,24	78,57	125
Litvanija	19	38	2	0,74	0,45	190	211,11
Luksemburg	-	-	-	-	-	0	0
Mađarska	41	56	1,36	1,59	0,67	56,16	31,11

Malta	-	-	-	-	-	-	-
Makedonija	7	272	38,85	1,79	3,26	87,5	1360
Norveška	3	5	1,66	0,11	0,06	150	250
Njemačka	668	1540	2,30	26,04	18,49	124,39	194,69
Poljska	71	115	1,61	2,76	1,38	71	77,70
Portugal	6	8	1,33	0,23	0,09	100	133,33
Rumunija	24	30	1,25	0,93	0,36	72,72	38,96
Rusija	104	748	7,19	4,05	8,98	212,24	322,41
Slovačka	21	22	1,04	0,81	2,64	116,66	100
Slovenija	27	176	6,48	1,05	2,10	81,81	502,85
Srbija	195	1548	7,93	7,60	18,59	216,66	1075,00
Španija	64	108	1,68	2,49	1,29	128	130,12
Švajcarska i Lithenštajn	51	127	2,49	1,98	1,52	108,51	254
Švedska	12	12	1	0,46	0,14	300	300
Turska	16	283	17,68	0,62	3,39	228,57	786,11
Ukrajina	34	217	6,38	1,32	2,60	130,76	204,71
Velika Britanija	89	142	1,59	3,46	1,70	125,35	121,36
Ostale evropske zemlje	4	4	1	0,15	0,04	400	400
VANEVROPSKE ZEMLJE	323	854	2,64	11,18	9,30	246,56	322,26
Južna Afrika	7	11	1,57	2,16	1,28	700	550
Ostale afričke zemlje	133	422	3,17	41,17	49,41	13300	8 440
Kanada	9	44	4,88	2,78	5,15	150,00	293,33
SAD	32	52	1,62	9,90	6,08	110,34	130
Ostale zemlje Sjeverne Amerike	-	-	-			0	0
Argentina	-	-	-			0	0
Brazil	-	-	-			0	0
Čile	-	-	-			0	0
Ostale zemlje Južne i	8	44	5,5	2,47	5,15	266,66	4400

Sjeverne Amerike							
Kina i Hong Kong	3	3	1	0,92	0,03	150	75
Japan	1	8	8	0,30	0,93	0	0
Koreja	1	2	2	0,30	0,23	0	0
Izrael	87	160	1,83	26,93	18,73	170,58	145,45
Indija	4	21	5,25	1,23	2,45	66,66	161,53
Azerbejdžan	-	-	-			0	0
Ostale azijske zemlje	25	55	2,2	7,73	6,44	138,88	196,42
Australija	10	27	2,7	3,09	3,16	83,33	87,09
Novi Zeland	3	5	1,6	0,92	0,58	150	45,45
Ostale zemlje Okeanije						0	0
UKUPNO	2.888	9.179	3,17	100%	100%	131,15	240,79

*Podaci su izraženi za 2023. godinu, do 01.12.2023. Index izražen u odnosu na 2022. godinu.

Podatke smo dobili na osnovu gostiju koji su prijavljeni u sistemu Primatch Turističke organizacije Mojkovac.

2.3. Finansijski pokazatelji

PRIHODI OD TURIZMA/PUTOVANJA I NAMJENSKI PRIHODI LTO										
PERIOD	PRIHODI OD PUTOVANJA-TURIZMA	INDEXI	NAMJENSKI PRIHODI							
			PRIHOD OD BORAVISNE TAKSE	INDEXI	PRIHOD OD TURISTIČKE TAKSE	INDEXI	PRIHOD OD ČLANSKOG DOPRINOSA	INDEXI	UKUPNI NAMJENSKI PRIHODI	INDEXI
1.januar	-	-	59,45	68,64	-	-	1.789,00	-	1.848,45	1680,40
2.februar	-	-	19,00	17,59	-	-	1.926,00	-	1.945,00	1800,92
3.mart	-	-	239,22	664,5	-	-	210,00	-	449,22	1247,83
4.april	-	-	192,21	381,36	-	-	1.720,00	50,64	1.912,21	55,48
5.maj	-	-	182,14	63,02	-	-	7.009,31	483,73	7.191,45	413,77
6.jun	-	-	321,18	291,98	-	-	320,00	20,21	641,18	37,87
7.jul	-	-	1.751,85	396,07	-	-	1.509,57	882,78	3.261,42	531,78
8.avgust	-	-	1.167,22	28,29	-	-	1.703,71	1385,13	2.870,93	67,57
9.septembar	-	-	1.762,18	361,17	-	-	695,02	-	2.457,20	503,62
10.oktobar	-	-	1.373,37	182,33	-	-	904,94	-	2.278,31	290,89
11.novembar	-	-	248,59	545,15	-	-	-	-	248,59	545,15
12.decembar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO	-	-	7.316,41	111,96	-	-	17.787,55	263,44	25.103,96	188,94

* Podaci su izraženi za 2023. godinu, uplaćena boravišna taksa do 01.12.2023. uplaćeni članski doprinos do 01.12.2023. godine. Index izražen u odnosu na period od 01.01.2022. do 01.12.2022.godine

2.4. Najveći uplatioci boravišne takse u Mojkovcu od 01.01. do 01.12.2023. godine

Naziv	Iznos boravišne takse
1. Hotel & Resort "Gačka"	2 948,00 €
2. Hotel "Dulović"	822,60 €
3. "Eko-oaza "Suza Evrope ""	720,80 €
4. "Fern farm eco resort"	564,40 €
5. Doo "Eko Krstac"	493,60 €
6. Hotel "Ravnjak"	448,40 €
7. Kamp Rabrenović	324,50 €
8. Eco village "Čorić "	311,20 €
9. Seosko domaćinstvo "Tara Riverside"	273,60 €
10. Seosko domaćinstvo "Tara Gardens"	247,60 €

3. Plan rada i aktivnosti za 2024. godinu

Pored kratkoročnih ciljeva za 2024. godinu koji su definisani ovim dokumentom, Turistička Organizacija ima i dugoročne ciljeve koji su u planu realizacije do 2030. godine.

Kratkoročni ciljevi (do kraja 2023.)

- *Diverzifikacija turističke ponude i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda na principima održivog razvoja i kroz efikasno upravljanje destinacijom;*
- *Pozicioniranje na turističkom tržištu i rast prihoda od turizma;*
- *Jačanje kapaciteta turističke privrede i kreiranje kvalitetne osnove za planiranje aktivnosti;*
- *Suzbijanje sive ekonomije.*

Dugoročni ciljevi (do kraja 2030.)

- *Mojkovac je u 2030. godini globalno prepoznatljiva turistička destinacija, diverzifikovanog turističkog proizvoda;*
- *Turistički proizvod Mojkovca je dobro pozicioniran na turističkom tržištu čime su prihodi od turizma značajno uvećani;*
- *Razvijena infrastruktura i suprastruktura na teritoriji opštine Mojkovac;*
- *Kreiranje pozitivnog poslovnog ambijenta u cilju diverzifikacije i većeg broja smještajnih kapaciteta;*
- *Komplementarni sadržaji za turiste razvijeni i dostupni.*

4. Planirane aktivnosti za 2024. godinu u funkciji realizacije kratkoročnih ciljeva

Tokom 2024. godine planirano je nekoliko ključnih aktivnosti koje za cilj imaju poboljšanje uslova za boravak turista. U cilju razvoja turističke ponude, Turistička organizacija Mojkovac je prepoznala nedovoljnu iskorišćenost postojećih kapaciteta, mogućnost razvoja novih, kao i održavanje već postojeće infrastrukture.

4.1. Diverzifikacija turističke ponude i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda na principima održivog razvoja i kroz efikasno upravljanje destinacijom

CILJ: Diverzifikacija turističke ponude i unapređenje kvaliteta turističkog proizvoda na principima održivog razvoja i kroz efikasno upravljanje destinacijom

REZULTAT: Diverzifikovan turistički proizvod sa 12 novih projekata i 9 organizovanih manifestacija

Turistička organizacija Mojkovac će u saradnji sa ostalim institucijama realizovati sledeće aktivnosti u 2024. godini:

- Aktivnosti na unapređenju i razvoju ruralnog turizma u opštini Mojkovac

Ruralni turizam se izdiferencirao kao najbrže rastući segment turizma. Kao takav, stvara uslove za zadovoljenje potreba sve većeg broja turista koji teže zdravom načinu života i traže doživljaje koji podrazumijevaju osjećaj zadovoljstva u prirodi, tradicionalnoj kuhinji, gostoprimstvu seoskih domaćinstava u ruralnim područjima, uživanju u tradiciji i očuvanim običajima i drugim autentičnim iskustvima.

- a) Analizom ovog segmenta turističke ponude, došli smo do zaključka da je potrebno sprovesti aktivnosti koje se odnose na poboljšanje komunikacije turista sa izdavaocima smještaja kroz organizovanje kurseva engleskog jezika za sve zainteresovane pružaoce usluga u ruralnom turizmu.
- b) Formiranje tematske gastro rute sa pratećom turističkom signalizacijom koja bi obuhvatala posjetu poljoprivrednim proizvođačima i degustaciju lokalnih, domaćih proizvoda.

- c) Organizovanje radionica i prezentacija o unapređenju i poboljšanju kvaliteta usluga u ruralnom turizmu.
- d) U 2024. godini radićemo na unapređenju sajta koji će u fokus staviti seoska domaćinstva i ruralna područja i doprinijeti boljoj promiciji (pored engleskog i našeg jezika, u planu je prevod sajta na ruski i njemački jezik. Redizajnirani sajt pruža mogućnosti direktnog kontakta i rezervacija seoskih domaćinstava).

Rok: I – IV kvartal

Indikatori: 20 pružaoca uluga u ruralnom turizmu završilo osnovni kurs engleskog jezika; Uređena i snimljena jedna tematska gastro ruta sa pratećom signalizacijom; Održano 5 radionica o ruralnom turizmu; Izrada zvaničnog sajta turističke organizacije Mojkovac na još tri jezika

- **Razvoj inovativnog turističkog proizvoda „Eko-etno kuća Mojkovca”**

Projekat razvoj novog turističkog proizvoda „Eko-etno kuća Mojkovca” imaće temeljnu misiju da spasi od zaborava stare zanate ručnog rada, poput heklanja, pletenja ili izrade suvenira od drveta, što je posebno dobra prilika za radno osposobljavanje žena koje će kroz razne radionice moći da savladaju tehnike spomenutih ručnih radova. Eko-etno kuća Mojkovca je zamišljena kao izložbeno – prodajni prostor u kome će biti izloženi proizvodi domaće radinosti, kao i domaća, organska hrana poput: meda, rakije, suvog voća, čajeva, sokova...

Sredstva za finansiranje ovog projekta će Turistička organizacija Mojkovac pokušati da obezbijedi kroz apliciranje na javne pozive i raspoložive fondove.

Rok: II-III kvartal

Indikator: Afirmacija lokalnih zanatlija i proizvođača organske hrane u svrhu turizma; Animacija minimum 10 lokalnih proizvođača i zanatlija

- **Izgradnja Rent-a centra**

Turistička organizacija Mojkovac u svom vlasništvu posjeduje veliki broj outdoor opreme koja je trenutno smještena u podrumu objekta gdje je nekad poslovala i Služba Turističke organizacije Mojkovac. Kancelarije Službe Turističke organizacije su izmještene u nove prostorije zbog neadekvatnih uslova rada, dok je oprema ostala u podrumu navedenog objekta. Objekat je u jako lošem stanju, a naročito podrum u kojem se nalazi pomenuta oprema. Pored toga što se prostor u kojem se čuva oprema za outdoor aktivnosti nalazi na teško pristupačnoj lokaciji, izložena je i propadanju zbog velike vlage i neadekvatnih uslova za čuvanje i održavanje

Istraživajući potrebe turista, kao i samih turističkih potencijala naše opštine, Turistička organizacija Mojkovac je u prethodnom periodu, aplicirajući na različite Javne pozive donatora, realizacijom projekata izvršila nabavku značajne opreme za outdoor aktivnosti koja nije u pravoj

mjeri iskorišćena. Kao posledica ovoga, oprema je izložena propadanju u neadekvatnim uslovima za njeno skladištenje, a njena raspoloživost i pristupačnost turistima bila je značajno umanjena. Outdoor oprema obuhvata šatore, vreće za spavanje, riverbug opremu sa neopren odijelima, kajake za mirne i brze vode, kao i bicikla za mountain biking.

Glavni cilj projekta je da kroz izgradnju "Rent-a Centra" unaprijedimo turističku ponudu opštine Mojkovac i svu opremu koju posjedujemo učinimo pristupačnijom za turiste koji posjećuju Mojkovac. Očekujemo da ćemo okončanjem procesa osnivanja DOO „Suza Evrope“ steći mogućnost da pored prodaje suvenira, ubiramo i prihode od rentiranja navedene opreme i time ostvarimo značajna finansijska sredstva koja će se dalje koristiti za unapređenje i diverzifikaciju turističkog proizvoda opštine Mojkovac.

Akcentat u okviru realizacije projekta izgradnje "Rent-a Centra" je na zadovoljenju potreba i animiranju turista da rentiraju opremu i time njihov boravak u opštini Mojkovac učinimo sadržajnijim, a sve segmente turističke ponude, u prvom redu aktivnog turizma dodatno unaprijedimo.

Rok: III-IV kvartal

Indikator: Izgrađen Rent-a centar na lokaciji između mostova na ulazu u Mojkovac

- Unapređenje rada Info centra i suvenirnice, kao i uređenje prostora oko objekata

Info centar Turističke organizacije Mojkovac koji se nalazi na atraktivnoj lokaciji u neposrednoj blizini rijeke Tare nastaviće da vrši promociju turističke ponude Mojkovca, promociju turističkih potencijala i privrede opštine Mojkovac. Naš cilj je da u info centru turisti mogu da dobiju kompletne informacije o atrakcijama, turističkim događajima, mogućnostima smještaja i ishrane u našem gradu, kao i promotivni materijal. S tim u vezi planirali smo da obogatimo naš promotivni materijal flajerima, brošurama, katalogima, na više stranih jezika, koji će promovisati turističku ponudu Mojkovca, sa posebnim akcentom na aktivni odmor, kao i program manifestacija i mogućnosti smještaja i ishrane u našem gradu. U info centru će se, u skladu sa Zakonom o strancima, nastaviti poslovi prijave i odjave boravka stranaca. Takođe, pružena je mogućnost svim registrovanim pružaocima usluga smještaja, koji nemaju tehničke mogućnosti za elektronsku prijavu i odjavu stranaca da istu vrše preko Info centra.

Pored toga, potrebno je obogatiti ponudu suvenirnice komercijalnim suvenirima - promo majicama, kačketima, šoljama i sl. koji će biti dostupni turistima. U 2024. godini nastaviće se radovi na uređenju prostora oko objekata i isti upotpuniti sadržajima kao što su foto ramovi, klupe. Uradiće se rasvjeta i postaviti info tabla o Starom mostu.

Rok: I – IV kvartal

Indikator: Bolja snabdjevenost turista promotivnim materijalom; planirana podjela 5 000 (brošura, flajera...); planirano između 5000 - 7000 prijava i odjava stranaca; 200 novih suveniru koji će se moći kupiti u suvenirnici; Urađen foto ram, rasvjeta i info tabla o Starom mostu.

- Afirmacija lokaliteta “Srednjovjekovno Brskovo” i promocija 3D makete

U saradnji sa Centrom za arheološka istraživanja Crne Gore, Ministarstvom kulture i medija Crne Gore, Ministarstvom turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera i Opštinom Mojkovac Turistička organizacija Mojkovac će nastaviti da aktivno radi na promociji kulturno-istorijskog lokaliteta “Srednjovjekovno Brskovo”. Smatramo da ovaj lokalitet ima veliki značaj za diverzifikaciju turističke ponude i kreiranje novog kulturnog segmenta turističke ponude.

U saradnji sa Opštinom Mojkovac planirana je izrada idejnog rješenja za repliku Srednjovjekovnog grada Brskovo, gdje su budžetom Opštine Mojkovac opredijeljena sredstva za izradu idejnog rešenja replike. Takođe, u sklopu replike, nalazio bi se i muzej u kojem bi bili izloženi svi eksponati i predmeti pronađeni u sklopu dosadašnjih arheoloških istraživanja.

3D maketu Srednjovjekovnog Brskova, koja je urađena u prošloj godini, nastojaćemo bolje promovisati i kreirati sadržaje koji bi bili u svrhu popularizacije ovog lokaliteta . Planirali smo izložbu posvećenu Srednjovjekovnom Brskovu koja će biti idealna prilika za promociju 3D makete.

U cilju popularizacije Srednjovjekovnog Brskova planirana je izrada virtuelne prezentacije lokaliteta. 360 virtuelne šetnje su jako popularne u svijetu promocije koje na zanimljiv i savremen način prikazuje lokalitet i čini ga primamljivim za posjetu turista.

Rok: IV kvartal

Indikator: Izrađena virtuelna prezentacija lokaliteta Srednjovjekovnog Brskova; Održano 5 (pet) prezentacija 3 D makete Srednjovjekovnog Brskova; Urađeno Idejno rješenje replike Srednjovjekovnog grada Brskova

- Promocija budućeg ski centra “Žarski”

Glavni pokretač i razvojna šansa Mojkovca u narednoj godini za zimsku turističku sezonu je Ski centar “Žarski” koji je Vladinim programom razvoja sjevera projektovan i planiran na strani Bjelasice koja pripada mojковаčkoj opštini. Smatramo da će ovo biti glavni pokretač i zamajac razvoja kako same opštine, tako i pokretač mnogih projekata u turizmu, kroz razvoj infrastrukture, koja će upotpuniti postojeću ponudu. Proteklih godina intenzivno su sprovedene aktivnosti na izgradnji ski centra “Žarski”. Plan je bio da ovaj projekat bude završen 2022.

godine, što nije realizovano. Stoga se nadamo da će biti nastavljene aktivnosti koje su započete i to: završetak radova na putnoj infrastrukturi, nastavak uređenja ski staza, završetak bazne stanice i restorana, montiranje žičare koja povezuje ski centar "Žarski" sa ski centrom "Cmiljača" itd. U međuvremenu, Turistička organizacija Mojkovac će aktivno učestvovati na promociji ski centra "Žarski", samim tim je planirana izrada propagandnog materijala sa svim elementima ponude koji će obuhvatiti ovaj prostor. U saradnji sa Opštinom Mojkovac nastojaćemo da intenziviramo komunikaciju sa Vladom CG i resornim Ministarstvom kako bi se problemi u realizaciji ovog projekta što prije riješili i kako bi se intenzivirali dalji radovi na Ski centru. Takođe, pravićemo promociju zimskih sportova u cilju afirmacije aktivnog turizma tokom zimskih mjeseci s krajnjim ciljem smanjenja sezonalnosti turističke ponude opštine.

Rok: I – IV kvartal

Indikator: Promocija budućeg ski centra „Žarski“ na dva sajma ili na prezentacijama u regionu
--

- **Uređenje obale Tare ispod Starog mosta**

Naš plan je da u narednoj godini, damo doprinos nastavku aktivnosti na uređenju obale rijeke Tare na prostoru ispod Starog mosta. Cilj je da taj prostor opremimo i prilagodimo sportsko-rekreativnim aktivnostima. Neophodno je urediti kupalište sa svim nedostajućim mobilijarom i privesti ga namjeni. Ovaj prostor prepoznali smo kao adekvatan za korišćenje u turističke svrhe, a prvenstveno za organizovanje manifestacija čime upotpunjujemo sadržaje turističke ponude. Sredstva za realizaciju ovog projekta obezbijediće Opština Mojkovac u saradnji sa relevantnim institucijama.

Rok: II kvartal

Indikator: Kreiranje nove atraktivne lokacije za posjetu turista, otvaranje prostora za kreiranje jedne nove manifestacije

- **Dodjela nagrada za najbolje u turizmu**

Turistička organizacija Mojkovac će naredne godine organizovati dodjelu nagrada sa ciljem afirmacije sektora turizma, unapređenja kvaliteta usluga, razvijanja gostoprimstva, podizanja turističke kulture i razvoja turističke ponude grada. Biće definisani kriterijumi i kategorije za dodjelu godišnjih nagrada i upućen poziv svim zainteresovanim subjektima da direktno učestvuju i nominuju kandidate za dodjelu nagrade u predviđenim kategorijama za kvalitet i doprinos razvoju turizma u Mojkovcu.

Dodjelu nagrada za najbolje u turizmu će finansirati turistička organizacija u saradnji sa opštinom..

Rok: IV kvartal

Indikator: Dodijeljene po tri nagrade u različitim kategorijama
--

- Unapređenje turističke signalizacije i izrada Registra lokalnih planinarskih staza

U saradnji sa Opštinom Mojkovac, Planinarskim savezom Crne Gore i lokalnim planinarskim klubovima uradiće se popis lokalnih planinarskih staza, njihova markacija, snimanje i izrada elaborata staza, a sve u cilju formiranja Registra, mapiranja i unapređenja planinarske i turističke signalizacije na teritoriji opštine Mojkovac.

Rok: I - IV kvartal

Indikator: Izrada Registra lokalnih planinarskih staza

- Dalji razvoj sportsko – rekreativne zone na platou nekadašnjeg “Jalovišta”

Uspješnom sanacijom Jalovišta, Mojkovac je dobio prostor od 20 hektara neposredno uz Jadranski magistralni put, na samoj obali rijeke Tare. Taj prostor prepoznali smo kao adekvatan za korišćenje u turističke svrhe, a prvenstveno za organizovanje manifestacija čime upotpunjujemo sadržaje ovog prostora. S obzirom na postojanje biciklističke i trim staze, teretane na otvorenom i teniskog terena, a da ne bi sve ostalo samo na aktivnoj rekreaciji za građane Mojkovca, planiramo osmišljavanje programa na spomenutoj zoni, kako bi ista bila više poznata i dostupna turistima.

Obzirom na veliki potencijal koji Mojkovac ima za razvoj atletskog sporta, planirali smo da u saradnji sa Opštinom Mojkovac i Ministarstvom sporta i mladih izgradimo poligon za bacačke discipline s ciljem afirmacije i razvoja ovog sporta u Mojkovcu. Takođe, u planu je i izgradnja još jednog teniskog terena. Realizacijom navedenih projekata, Mojkovac dobija jednu sportsko-rekreativnu zonu sa raznovrsnim sadržajima kako za lokalno stanovništvo, tako i za turiste. Nastavićemo promociju sportsko rekreativne zone i mogućnosti koje ona pruža kada je u pitanju aktivni turizam.

Rok: I - IV kvartal

Indikator: Obogaćivanje turističkog sadržaja organizovanjem 2-3 manifestacije na ovom prostoru; Izgradnja poligona za bacačke discipline.; Izgradnja teniskog terena

- Uređenje vidikovaca na atraktivnim lokacijama

Planirano je uređenje vidikovca na teritoriji naše opštine:

-Tarski pogled;

- Suvovrh na Uloševini;
- Svevide.

Na vidikovcima će biti postavljene klupe i ostali mobilijar, ram za fotografisanje, sa pozdravnom porukom iz Mojkovca.

Rok: II-III kvartal

Indikator: Uređena 3 vidikovca

- Nastavak radova na uređenju Izletničke staze "Tara ring"

Ova izletnička staza obuhvata krug oko rijeke Tare po čemu je i dobila simboličan naziv "Tara ring" odnosno Tarski prsten. U protekloj godini, u saradnji sa NVO UGP staza je markirana, snimljena i ucrtana na Google mapi, a urađen je i promo video. U 2024. godini planiramo postavljanje edukativno-interpretacijskih tabli sa zanimljivim podacima, legendama o mjestima kroz koja prolaze. Stazu ćemo upotpuniti pratećim mobilijarom - klupama, ljuljaškama i drvenim ramovima za slikanje na mjestima gdje je najljepši pogled na rijeku Taru i na planine.

U planu imamo i adaptaciju i markaciju atraktivne pješačke staze Most Kaludra – Đavolje lazi, sa strane sela Gostilovina.

Sredstva za finansiranje ovog projekta će Turistička organizacija Mojkovac pokušati da obezbijedi kroz razne javne pozive i podsticaje Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma.

Rok: II-III kvartal

Indikator: Kreiranje nove atraktivne lokacije za posjetu turista, očekivana posjeta 2 000 posjetilaca po sezoni

- Kreiranje turističke ponude grada kroz unapređenje tehnologije

Danas je od izuzetnog značaja praćenje najmodernijih tehnoloških trendova. Stoga, neophodna je adaptacija turističke ponude Mojkovca najmodernijim tehnologijama. Internet i „pametni“ telefoni su postali nezaobilazan segment današnjeg društva, tako da će Turistička organizacija Mojkovac dio svojih aktivnosti upravo fokusirati na razvoj digitalnog marketinga, koji će imati za cilj promovisanje destinacije i učiniti Mojkovac konkurentnijim na tržištu.

Plan je tehnološki osposobiti kompletnu turističku privredu Mojkovca, kreirati jedinstvenu i konkurentnu ponudu. Planirane aktivnosti su:

- Izrada mobilne aplikacije - U narednom periodu je planirana izrada aplikacije "My guide Mojkovac" koja će uključivati sve lokacije u gradu. Korisnik koji instalira aplikaciju na

svom mobilnom telefonu će imati priliku da pronade informacije o svim bitnim atrakcijama koje se nalaze u Mojkovcu. Svi restorani, ugostiteljski objekti i drugi turistički privrednici će imati mogućnost objavljivanja svoje ponude putem ove aplikacije(Realizacija projekta je uslovljena finansijskim sredstvima kroz Javne pozive donatora).

- Izrada “pametnog” promotivnog materijala – Prateći trenutne trendove u razvoju turističke ponude, gotovo sva promotivna aktivnost prelazi iz štampane u digitalnu, u narednom periodu ćemo sav promotivni materijal raditi sa QR kodom. Na ovaj način ćemo smanjiti troškove za štampu promotivnog materijala, a istovremeno ćemo ići u korak sa savremenim trendovima.
- Pozicioniranje Mojkovca na mapi digitalnih nomada i energetskih turista- “Digitalni nomadi” su ljudi kojima priroda posla omogućava da rade od kuće, to jest, sa bilo koje tačke na planeti. Većina digitalnih nomada bavi se modernim IT poslovima poput programiranja, grafičkog dizajna, ali i brojnim granama digitalnog marketinga. S druge strane, pojam “energetski turisti” odnosi na zaposlene iz zemalja Zapadne Evrope koji nisu striktno vezani rad u kancelariji, već su im poslodavci dali mogućnost da predstojeću zimu provedu u nekoj drugoj zemlji, gdje su cijene energenata i životnih namirnica jeftinije. Mišljenja smo da bi prednosti Mojkovca pored položaja, bile i prikladne cijene za sve sadržaje koje treba jedan digitalni nomad ili energetski turista, u prvom redu povoljna cijena zakupa smještaja.

S obzirom na činjenicu da elementi visoke tehnologije iziskuju velike finansijske troškove, pokušaćemo da navedene aktivnosti realizujemo u saradnji sa Opštinom Mojkovac.

Rok: I - IV kvartal

Indikator: Obogaćivanje turističkog sadržaja, interakcija i predstavljena ponuda za minimum 6 000 turista

- Učešće u projektima iz IPA i drugih fondova

LTO Mojkovac kao i druge javne institucije sve više su upućene na međunarodnu saradnju putem raznih projekata koji se finansiraju iz fondova Evropske unije. Crnoj Gori su na raspolaganju sredstva iz instrumenta za predpristupnu pomoć koju ćemo, u skladu sa objavljenim javnim pozivima i definisanim pravilima i uslovima u okviru istih, pokušati da iskoristimo u partnerstvu sa različitim institucijama i subjektima iz Crne Gore i okruženja.

Kao jedan od vidova finansiranja LTO Mojkovac očekuje i razne konkurse relevantnih institucija u Crnoj Gori, na prvom mjestu, Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, NTO CG, Ministarstva kulture i medija, kao i konkurse ambasada i međunarodnih predstavništava u Crnoj Gori. Njihova finansijska podrška Turističkoj organizaciji Mojkovac, pored valjano napisanog i vrednovanog projekta, uveliko zavisi i od samih uslova definisanih u javnom pozivu i podobnosti oblasti za koju se konkuriše.

4.1.1. Unapređivanje postojećih i kreiranje novih manifestacija i događaja tokom godine

Najznačajniji segment aktuelnog turističkog proizvoda Mojkovca skoncentrisan je u manifestacijama i one u našem gradu imaju dugu tradiciju, pa je naša misija da unaprijedimo postojeće manifestacije, prvenstveno produžimo njihovo trajanje na više dana, kao i da više manjih manifestacija organizujemo dan za danom, kako bi upotpunili boravak turista u Mojkovcu. Osim toga u planu su i nove manifestacije koje će upotpuniti turističku ponudu našeg grada.

Planirane manifestacije u 2024. godini su predstavljene tabelarno.

MANIFESTACIJA		Organizator	Vrijeme održavanja	Indikator
1.	Prvomajski uranak sa velikim rafting-kajak spustom "MOJKOVAC 2024."	Turistička organizacija Mojkovac	maj 2024. godine	Očekivani broj učesnika: 150 Očekivani broj posjetilaca: 500
Organizovanje rafting-kajak spusta je sa ciljem da se ozvaniči početak turističke, odnosno rafting – kajak sezone na mojковаčkom dijelu toka rijeke Tare. Rafting – kajak spust, kao i prethodnih godina, predviđen je od kampa Rakočević do Starog mosta u Mojkovcu, a nakon spusta kod Starog mosta u Mojkovcu organizovano je druženje uz gulaš za sve učesnike i posjetioce.				
2.	"Mojkovački otkos"	Turistička organizacija Mojkovac	jun 2024. godine	Očekivani broj učesnika: 150 Očekivani broj posjetilaca: 700
Na prostoru sportsko-rekreativne zone biće organizovana manifestacija "Mojkovački otkos" u junu mjesecu, u cilju očuvanja tradicije, starih vještina i zanata kroz ručnu kosidbu 18 hektara površine. Nakon kosidbe i odmora za bogatom trpezom organizovaće se takmičenje na kome će se kosci nadmetati u svojim vještinama.				
3.	Čorbijada	Turistička organizacija Mojkovac	jul 2024. godine	Očekivani broj ekipa: 30 Očekivani broj posjetilaca: 3000
Turističko – gastronomska manifestacija koja iz godine u godinu privlači sve više zaljubljenika u dobru zabavu, kvalitetnu hranu i druženje. I ove godine nastavićemo sa ovom, sada već tradicionalnom manifestacijom, koju ćemo unaprijediti novim kulturno-zabavnim programima, brojem učesnika i prijateljima (sponzorima) manifestacije. Po završetku, u večernjim časovima, biće organizovan koncert.				
4.	"Paragliding show Mojkovac"	Turistička organizacija Mojkovac	septembar 2024. godine	Očekivani broj učesnika: 25

				Očekivani broj posjetilaca: 500
Mojkovac je mjesto koje pruža izvanredne uslove za paragliding. Vremenski uslovi su idealni tokom cijele godine, a planine koje okružuju Mojkovac predstavljaju idealna poletišta za paraglajderiste. Upravo zbog takvih karakteristika terena, paragliding je veoma značajan potencijal Mojkovca. Zbog toga smo se odlučili da organizujemo "Paragliding show Mojkovac" koji dodatno promovise strast prema ovom uzbuđljivom sportu i potencijale koje Mojkovac nudi. U 2024. planiramo da manifestacija traje dva dana i da bude takmičarskog karaktera.				
5.	"Mojkovac fest"	Turistička organizacija Mojkovac Opština Mojkovac	avgust 2024. godine	Očekivani broj učesnika: 8 Očekivani broj posjetilaca: 1500
Turistička organizacija Mojkovac i Opština Mojkovac organizuju muzički festival "Mojkovac fest". Manifestaciju koja se održava svake godine u prvoj polovini avgusta mjeseca na gradskom trgu u Mojkovcu i traje dva dana. Mojkovac fest je manifestacija koja ima za cilj zabavu i druženje uz poznata imena domaće i regionalne muzičke scene. Prvi put je organizovan 2019. godine i ukupno je do sada imao četiri izdanja. Cilj ove manifestacije je kreiranje sadržajne ponude manifestacija kulture u kojoj će uživati kako naši sugrađani, tako i turisti koji borave u Mojkovcu tokom ljetnjih mjeseci.				
6.	Edukativni kamp o Skyrunningu	Turistička organizacija Mojkovac; Savez ekstremnih sportova Srbije	druga polovina jula 2024.	Očekivani broj učesnika: 20 Očekivani broj posjetilaca: 500
Planirano je održavanje Skyrunning kampa na kome bi uzeli učešće istaknuti takmičari Skyrunning lige Srbije i Crne Gore, kao i najbolji svjetski i evropski takmičari u Skyrunningu. Kamp je zamišljen da bude edukativnog karaktera sa ciljem da kod mladih pobudi interes za bavljenje ovim sportom. Ovaj kamp će biti idealna prilika za promociju i popularizaciju ovog sporta.				
7.	Dani meda i zdrave hrane	Turistička organizacija Mojkovac	septembar 2024. godine	Očekivani broj izlagača: 25 Očekivani broj posjetilaca: 1000
Na gradskom trgu biće postavljen izložbeni prostor na kojem će lokalni i regionalni proizvođači meda i proizvoda od meda, tradicionalne domaće hrane, šumskih plodova, ljekovitog bilja izlagati svoje proizvode. Cilj ove manifestacije je povezivanje lokalnih i regionalnih proizvođača, promocija zdrave hrane mojkovačkog kraja, uz kreiranje zajedničkog proizvoda i obogaćivanje turističke ponude.				
8.	"Dani Nemanjića"	Turistička organizacija Mojkovac	kraj jula, početak avgusta 2024. godina	Očekivani broj učesnika: 20 Očekivani broj posjetilaca: 2500
U saradnji sa viteškim organizacijama iz Srbije i Opštinom Mojkovac planirali smo održavanje nove manifestacije u Mojkovcu koja bi se održavala na prostoru sportsko rekreativne zone. Na samoj manifestaciji bio bi predstavljen način života u Srednjovjekovnom Brskovu. U sklopu manifestacije				

<p>organizovali bi različite tematske sadržaje srednjovekovne turnire, koncerte srednjovekovne muzike, interaktivne radionice srednjovekovnih zanata, izložbe fotografija, malu škola mačevanja za djecu i prodajnu izložbu suvenira. Srednjovekovni turniri obuhvataju: streličarstvo, viteške borbe, bacanje kamena s ramena, bacanje sjekire i koplja, interaktivne radionice srednjovekovnih zanata. Posjetioci će imati priliku da se bolje upoznaju sa istorijom Srednjovjekovnog grada Brskova, obuku dijelove viteške opreme, učestvuju u takmičenjima, kupe suvenire, probaju tradicionalnu hranu, domaću rakiju i vino.</p>				
9.	Božićni bazar	Turistička organizacija Mojkovac	decembar 2023. godine januar 2024. godine	Očekivani broj izlagača: 20 Očekivani broj posjetilaca: 2500
<p>Ova manifestacija će prpratiti duh novogodišnjih i božićnih praznika i zime u Mojkovcu. Na gradskom trgu ćemo napraviti izložbeni prostor, u vidu štandova, gdje će se prodavati rukotvorine, suveniri, domaći proizvodi, kuvano vino... Manifestaciju će pratiti muzičko - zabavni program. U sklopu minifestacije biće organizovana akcija "Dani na snijegu".</p>				

Turistička Organizacija Mojkovac, pružiće pomoć i biće *suorganizator* i drugih manifestacija u našem gradu, značajnih za doprinos razvoju turizma i obogaćivanju turističke ponude:

- U saradnji sa JPU "Jevrosima Jevra Rabrenović" - Dan planete zemlje, Biciklijada, Maskenbal, Mala matura itd.;
- U saradnji sa KUD "Vesna" - Međunarodni festival folklor "Zlatni ćemer", Novogodišnji i Vaskršnji koncert.
- U saradnji sa JU "Centrom za kulturu Nenad Rakočević" - Mojkovačka filmska jesen, pozorišne predstave, likovne kolonije i izložbe itd.;
- U saradnji sa ribolovnim klubovima - "Kup Jadransko-poduvanskih zemalja"- međunarodno takmičenje u fly fishingu.
- U saradnji sa PSK "Prošćenske planine" - Tradicionalni planinarski pohod Prošćenskim planinama;
- U saradnji sa PSK "Džambas" - Memorijalni planinarski pohod "Dušan Bulatović Džambas";
- Festival poezije "Suza Evrope";
- Memorijalni turnir u fudbalu "Dragan Savić";
- Memorijalni turnir u basketu "Slaviša Šljako Bajčeta";
- Međunarodni festival poezije "Slova Slovenska";
- Sajam knjiga u Mojkovcu;
- Sinjajevski maraton;
- Auto-moto reli (džipijada);
- Novogodišnji turnir u malom fudbalu.

4.2. Pozicioniranje na turističkom tržištu i rast prihoda od turizma

CILJ: Pozicioniranje na turističkom tržištu i rast prihoda od turizma

REZULTAT: Rast prihoda od turizma za 35%

Marketing aktivnosti Turističke organizacije Mojkovac na inostranom tržištu odvijace se pod krovnim brendom "Montenegro Wild Beauty". Emitivna tržišta na koja ce, u zavisnosti od raspoloživog budžeta, biti usmjereni marketinški naponi Turističke organizacije Mojkovac su tržišta Njemačke, Velike Britanije, Austrije, Poljske, Francuske, zemalja regiona, kao i na tržišta Italije, Nordijskih zemalja, Holandije, Belgije, Turske, Mađarske, Švajcarske, Republike Češke, Izraela, UAE, SAD i Kine – u skladu sa smjernicama NTO CG.

Obzirom na ograničena budžetska sredstva Turističke organizacije Mojkovac za marketing aktivnosti na ino tržištima, biće nam neophodna podrška NTOCG uz pomoć modela zajedničkog marketing oglašavanja NTOCG – LTO - hotelska privreda - turoperatori putem plaćenog digitalnog marketing oglašavanja, a sve u skladu sa Smjernicama za promociju putem društvenih mreža. Planirali smo osmišljavanje i sprovođenje zajedničke akcije sa turističkom privredom koje imaju za cilj da se turistički proizvodi promovišu na domaćem tržištu i da se građani Crne Gore podstaknu da odmor provedu u Mojkovcu.

Nacionalna turistička organizacija je u novembru mjesecu 2022. godine donijela Odluku o ustupanju dijela prostora na sajmovima lokalnim turističkim organizacijama u cilju razvoja i promocije turizma u turistički manje razvijenim i nerazvijenim područjima Crne Gore. Shodno ovoj Odluci, Turistička organizacija Mojkovac je ostvarila pravo na promociju na ustupljenom dijelu prostora bez plaćanja participacije, što će značajno smanjiti troškove sajamskih aktivnosti.

Prema programu NTO CG za nastup na sajmovima, a u skladu sa prioriternim emitivnim tržištima i raspoloživim budžetskim sredstvima, Turistička organizacija Mojkovac predstavice turističku ponudu na sajmovima: "Fahrrad und Wander Reisen Stuttgart - aktivni odmor" (13-15.01.2024), sajam "fr.e.e. Minhen, Njemačka - sajam posvećen aktivnom turizmu" (14-18.02.2024), Alpe Adria Tourism and Leisure Show Ljubljana (31.01-03.02.2024), 45 Međunarodni sajam turizma u Beogradu (22-25. februara 2024). U skladu sa finansijskim sredstvima, nastojacemo da predstavimo turističku ponudu opštine i na još nekim od sajмова specijalizovanih za aktivni odmor, a u skladu sa preporukama i smjernicama NTO.

4.3. Jačanje kapaciteta turističke privrede i kreiranje kvalitetne osnove za planiranje aktivnosti

CILJ: Jačanje kapaciteta turističke privrede i kreiranje kvalitetne osnove za planiranje aktivnosti

REZULTAT: Sprovedeno istraživanje stavova i ponašanja stranih turista u Mojkovcu

Kako bi se stvorila kvalitetna osnova za praćenje rezultata koji su ostvareni preduzetim mjerama i aktivnostima, kao i osnova za donošenje odluka o marketing aktivnostima za naredni period imamo u planu istraživanje gostiju, čije rezultate ćemo dostaviti NTO CG. Takođe, planirali smo programe edukacije o marketingu.

4.3.1 Istraživanje stavova i ponašanja stranih turista u Mojkovcu kao osnova za planiranje aktivnosti

Glavni cilj istraživanja biće dobijanje podataka o demografskim i ekonomskim karakteristikama stranih turista i karakteristikama njihovog odmora tokom 2024. godine u opštini Mojkovac.

Metodom ankete biće prikupljeni osnovni podaci o:

- Stranom turisti (zemlja porijekla, pol, starost, primanja, obrazovanje) koji odmor provodi u opštini Mojkovac;
- Putovanju i boravku (organizacija putovanja, prevozno sredstvo, vrsta smještaja i dr.);
- Motivima za odabir Mojkovca kao destinacije za odmor;
- Načinu na koji su došli do informacija o izabranoj destinaciji sa naglaskom na medije preko kojih dolaze do informacija o turističkoj ponudi opštine Mojkovac;
- Terminu i dužini boravka u izabranoj destinaciji;
- Ukupnim troškovima putovanja i boravka;
- Dodatnim uslugama koje su korišćene izvan osnovnih (sport, medicinski tretmani, obilazak kulturno-isterijskih spomenika i sl.);
- Primjedbama i sugestijama u vezi sa turističkom ponudom u Mojkovcu;
- Ostali podaci od značaja za donošenje odluka i planiranje u budućem periodu.

Istraživanja u turizmu su neophodna osnova za planiranje aktivnosti i djelovanja turističkih organizacija kako bi se stvorila jasna slika o percepciji turističke destinacije od strane gosta. Ono je polazna osnova svih naših budućih djelovanja i analiziranja trenutnih nedostataka u turističkoj ponudi, planiranja i razmatranja mogućnosti otklanjanja istih.

Ovu aktivnost će Turistička organizacija Mojkovac kontinuirano sprovoditi u Info centru na bazi dobrovoljnog anketiranja

4.4. Suzbijanje sive ekonomije

***CILJ:** Suzbijanje sive ekonomije*

***REZULTAT:** Realizovana kampanja u cilju suzbijanja sive ekonomije; 3 sastanka sa resornim Ministarstvom na temu suzbijanja sive ekonomije; 4 kontrole turističkog inspektora u saradnji sa inspektorom za strance*

Prijava gostiju, uplata boravišne takse i neregistrovani smještaj su teme koje su aktuelne svake turističke sezone u Mojkovcu. U odnosu na prethodne godine napravljen je pomak u suzbijanju nelegalnog smještaja i naplati boravišne takse, čime su smanjeni gubici opštine zbog neprijavljenih turista i neplaćanja boravišne takse.

Međutim, i dalje je evidentan problem sive zone poslovanja i možemo ga riješiti sistemskim pristupom. Može se velikim dijelom smanjiti kaznenom politikom, intenziviranjem kontrola i podizanjem svijesti, sa preduzimanjem mjera i radnji, kao što su rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti, izricanje novčanih kazni prekršajnim nalogom, podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, kontrola realizovanih preduzetih mjera i sl. Sa druge strane, nužna je očigledno šira slika svih građana Mojkovca o tome da je siva ekonomija godinama unazad uzimala danak turizmu, kao jednoj od nosećih grana privrede, što opet utiče posredno na sve građane. U cilju porasta prijave gostiju i naplate boravišne takse, potrebno je takođe legalizovati objekte koji nijesu registrovani za pružanje ugostiteljskih usluga. Iako je trenutno u našoj opštini mali broj takvih, Turistička Organizacija Mojkovac će aktivno u saradnji sa Opštinom i nadležnim institucijama promovisati i učiniti dostupnim informacije o načinu i postupcima koje je neophodno preduzeti za registraciju, odnosno kategorizaciju, za sada, neprijavljenih objekata. Turistička organizacija Mojkovac planira aktivno raditi na suzbijanju sive ekonomije kroz sledeće mjere:

- Kampanja za registraciju i kategorizaciju smještaja;
- Poboľšana uvezanost sa turističkom inspekcijom i Ministarstvom Unutrašnjih poslova Crne Gore;
- U saradnji sa nadležnim poreskim organom Opštine Mojkovac intenziviraćemo kontrolu plaćanja boravišne kroz kontrolu evidencije gostiju.

5. Promotivne i marketing aktivnosti

Turistička organizacija Mojkovac će i u 2024. godini obavljati osnovnu informativno - propagandnu aktivnost i saradivati sa relevantnim subjektima iz oblasti turizma u cilju što objektivnije i sugestivnije promocije turističke ponude i potencijala opštine Mojkovac sa akcentom na aktivnostima online promocije, vizuelnom identitetu novog web portala www.mojkovac.travel kao i na raznovrsnosti i inovacijama kada su objave na društvenim mrežama u pitanju (YouTube, Facebook i Instagram). Takođe je planirano reklamiranje putem Google ads i društvenih mreža za bitnije događaje/kampanje. U zavisnosti od finansijskih sredstava i potrebe promocije određenih događaja planirano je reklamiranje i putem outdoor kampanje i drugih kanala promocije. U dijelu online promocije ukoliko bude zahtjeva realizovaće se i posjete blogera i mikroinfluensera sa međunarodnog tržišta u saradnji sa turističkom privredom i NTO.

Marketing aktivnostima u 2024. godini naročito ćemo se fokusirati na:

- organizaciju studijskih posjeta i izleta za predstavnike turističkih agencija, turooperatore, novinare i sl. Na ovaj način želimo da turistički proizvod Mojkovca učinimo dostupnijim posrednicima u turizmu, a samim tim i potencijalnim turistima;
- učvršćivanju saradnje sa stvaraocima javnog mnjenja (novinari, fotoreporter, snimatelji);
- vizuelnom identitetu web portala www.mojkovac.travel. Redizajnirani veb sajt ćemo u kontinuitetu upotpunjavati sa svim novim sadržajima, sa akcentom na dostupnost video i štampanog materijala u online formi.
- Redovno ažuriranje objava na društvenim mrežama (YouTube, Facebook, Instagram, Twitter) svjesni značaja društvenih mreža kao moćnog medija;
- saradnju sa marketinškim agencijama, pa planiramo da u ljetnjim mjesecima, odnosno u špicu ljetnje turističke sezone na primorju, predstavimo turističku ponudu Mojkovca na posebno opremljenim štandovima, kao i postavljanje bilborda duž magistralnog puta;
- usvajanju potrebnih znanja iz oblasti marketinga (npr. onlajn obuke, tutorijali, video predavanja) u cilju unapređenja marketinških aktivnosti. U tom kontekstu, potrebno je upoznati osnovne načine prepoznavanja i upotrebe jednostavnih pravila korišćenja važnih dostupnih tehnologija, da bi se brzo i efikasno usvojila bitna znanja oblasti marketinga i PR-a.

Ono što smo planirali u 2024. godini, a tiče se video i štampanog materijala, predstavljeno je u tabelama.

Video materijal		Rok realizacije	Indikator
1.	Izrada promo spota o Mojkovcu	I - IV kvartal	Očekivani broj pregleda: 70.000
<p>U cilju osnaživanja turističke ponude, u planu je izrada savremenog video spota o Mojkovcu koji će obuhvatiti sve prirodne, kulturno-istorijske i ostale znamenitosti. Video materijal će imati za cilj bolje promovisanje naše opštine kroz kanale promocije koji su dostupni preko savremenih načina oglašavanja u digitalnom marketingu.</p>			
2.	Turistički spot o mogućnostima aktivnog odmora (planinarenje, ribolov, biciklizam, kajak, rafting, paraglajding...)	I – IV kvartal	Očekivani broj pregleda: 40.000
<p>Za goste željne aktivnog odmora imamo u planu pripremu turističkog spota koji će obuhvatiti veliki broj aktivnosti koje se nalaze u okviru naše ponude, poput raftinga, planinarenja, biciklizma, paraglajdinga, kanjoninga, ribolova, quad i džip safari tura...</p>			
3.	Promotivni spot za planine Sinjajevina, Bjelasica i Prošćenske planine	I - IV kvartal	Očekivani broj pregleda: 60.000
<p>S obzirom na to da je u posljednje vrijeme sve više turista koji vole aktivni odmor i odmor u prirodi, uvidjeli smo mogućnost osnaživanja turističke ponude, pa samim tim želja nam je da izradom promotivnog spota prenesemo lični doživljaj naših planina, staza i planinskih vrhova.</p>			

Štampani materijal		Rok realizacije	Indikator
1.	Planinarski vodič (reprint)	I - II kvartal	Pomoć domaćim i stranim turistima pri boljem snalaženju – tiraž 2000 kom
<p>Planirali smo reprint planinarskih vodiča Bjelasice i Sinjajevine u cilju boljeg snalaženja turista, koji planiraju odmor provoditi aktivno planinarskim stazama na našim planinama.</p>			
2.	Razglednice sa turističkim motivima Mojkovca	I kvartal	Promocija Mojkovca – tiraž 1000 kom
<p>Nastavićemo sa izradom razglednica sa najprepoznatljivijim motivima iz naše opštine, koje će se naći u ponudi suvenirnice.</p>			
3.	Izrada planinarske mape	II kvartal	tiraž 1000 kom
<p>U 2024. godini u planu je izrada planinarske mape koja je dugo nedostajala u okviru propagandnog materijala Turističke organizacije. Nakon formiranja registra lokalnih planinarskih staza, u planu je i izrada planinarske mape koja je, pored dobro obilježenih staza, neizostavni element kretanja u planini.</p>			
4.	Izrada komercijalnih suvenira LTO Mojkovac – promotivne majice, kape, šolje i slično	I – IV kvartal	Promocija opštine

6. Saradnja

U 2024. godini u planu je nastavak dobre i uspješne saradnje sa:

- Opštinom Mojkovac;
- Ministarstvom turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, kao i sa drugim resornim ministarstvima;
- Nacionalnom turističkom organizacijom Crne Gore;
- Regionalnom razvojnom agencijom za Bjelasicu, Komove i Prokletije;
- lokalnim turističkim organizacijama u Crnoj Gori;
- Nacionalnim parkovima „Biogradska gora“ i „Durmitor“;
- Privrednom komorom Crne Gore;
- Skijalištima Crne Gore;
- Udruženim seoskim domaćinstvima Crne Gore;
- svim subjektima turističke privrede opštine Mojkovac;
- lokalnim planinarskim i ski klubovima, rafting, paraglajding, ribolovnim i drugim sportskim i sličnim klubovima, kao i turističkim agencijama;
- Centrom za kulturu “Nenad Rakočević”;
- Javnim komunalnim preduzećem “Gradac – Mojkovac”
- Kulturno umjetničkim društvom “Vesna”;
- Skyrunning asocijacijom Srbije i Crne Gore;
- ZZZCG kroz lokalni javni rad i program stručnog osposobljavanja;
- UNDP Montenegro na brojnim projektima vezanim za održivi razvoj opštine Mojkovac;
- Ambasadama i predstavništvima Crne Gore;
- Fakultetom za turizam i hotelijerstvo iz Kotora u cilju angažovanja studenata na poslovima u Turističkoj organizaciji Mojkovac;
- JU Srednjom školom „Vuksan Đukić“ iz Mojkovca u cilju edukacije učenika turističkog smjera;
- ostalim vaspitno-edukativnim ustanovama (Predškolskom ustanovom i osnovnim školama) u opštini Mojkovac u cilju realizovanja zajedničkih projekata;
- Udruženjem ekonomista i poslodavaca iz Mojkovca;
- NVO sektorom, koji u svom programu imaju turistički razvoj i zaštitu životne sredine;
- Zajednicom Opština;
- medijima.

ZAKLJUČAK

U fokusu aktivnosti Turističke organizacije Mojkovac u narednom periodu je intenzivan rad na povećanju broja dolazaka turista sa prioriternih emitivnih tržišta, kao i na diverzifikaciji i inovaciji proizvoda, produženju turističke sezone, jačanju brenda i poziciji na domaćem i međunarodnom turističkom tržištu. Definisanjem i razvojem turističke ponude nastojaćemo da društvene, privredne i sve efekte turizma iskoristimo kao faktor za podsticanje novih preduzetničkih inicijativa i razvoj infrastrukture koja nam je prijeko neophodna za dalji rast i razvoj Mojkovca kao turističke destinacije. Akcenat u 2024. godini će biti na unapređenju ruralnog, aktivnog, rekreativnog i avanturističkog turizma. Posebno pažnju ćemo posvetiti iskorišćavanju vodotoka rijeke Tare, a akcenat stavljamo i na unapređenje Fly Fishinga, kao sve popularnije discipline koja privlači veliki broj stranaca i doprinosi valorizaciji i unapređenju revira Ravnjak i Tara. Svakakako naši aduti biće i planine Bjelasica, Sinjajevina i Prošćenske planine koje ćemo u narednom periodu promovisati i turistički valorizovati.

U saradnji sa Opštinom Mojkovac i ostalim relevantnim institucijama nastavićemo dalje da valorizujemo turističke potencijale i samim tim stvorimo preduslove za dalji razvoj različitih vidova turizma. Veoma bitnim ističemo, da će LTO Mojkovac, za valorizaciju kulturne baštine odvojiti 10 % od ostvarene boravišne takse u 2024. godini i usmjeriti na valorizaciju i podršku projektima iz oblasti kulture, gdje ćemo procijeniti i na najbolji način odabrati projekat koji iskaže sinergiju turizma i kulturne baštine.

I pored više nego skromnih finansijskih sredstava, činimo sve što je u našoj moći na unapređenju opštih uslova boravka turista, kroz formiranje cjelokupne turističke ponude. Nastavljamo i u 2024. godini da djelujemo u pravcu razvijanja svijesti o važnosti turizma i njegovim privrednim, društvenim i drugim efektima, a sve u cilju pozicioniranja Mojkovca kao destinacije idealne za savremene turiste koji žele doživjeti destinaciju izabranu za odmor ili avanturu kroz reprezentativne jedinstvene ponude: ljude, prirodu, kulturu i autentičnu gastronomiju koji vode direktno u srž i čine suštinu ovog podneblja.

Direktor
Radonja Vuković

*Crna Gora
Opština Mojkovac
Turistička organizacija*

Broj: 01/579-2023
Mojkovac, 25.12.2023 god

Turistička organizacija Mojkovac

Predlog Finansijskog plana za 2024. godinu

Mojkovac, decembar 2023. godine

Prema projekciji i nacrtu Plana Turističke organizacije Mojkovac za 2024. godinu, upoznajemo Vas sa sledećim:

1. PRIHODI;
2. RASHODI.

1. Prihodi Turističke organizacije Mojkovac

Prihode Turističke organizacije Mojkovac čine:

- Planirana sredstva odobrena Budžetom Opštine Mojkovac za 2024. godinu (bruto plate, ugovori, troškovi održavanja osnovnih sredstava i režije, finansiranje manifestacija)
Iznos: 140.000,00 eura
- Sredstva ostvarena od članskog doprinosa
Iznos: 15.000,00 eura
- Donatorska sredstva (po osnovu apliciranja na Javnim pozivima za podnošenje prijedloga projekata)
Iznos: 15.000,00 eura
- Sredstva ostvarena naplatom boravišne takse (na osnovu procijenjenog broja ostvarenih noćenja na teritoriji opštine Mojkovac)
Iznos: 10.000,00 eura
- Sredstva od izdavanja opreme (bicikala, šatora, kajaka, bilborda) i prodaje suvenira
Iznos: 5.000,00 eura

**UKUPAN IZNOS PLANIRANIH PRIHODA U NACRTU BUDŽETA ZA
2024. GODINU IZNOSI: 185.000,00 €**

Prihodi	Plan za narednu 2024. godinu	Plan za tekuću 2023. godinu	Index 2024/2023.	Struktura % 2024.
1. Budžetska sredstva (sredstva koja opredijeli Opština Mojkovac)	140.000,00	96.000,00	145,83	75,67 %
2. Projektovana sopstvena sredstva i drugi izvori prihoda	45.000,00	38.000,00	118,42	24,33 %
2.1. Prihod od boravišne takse	10.000,00	8.000,00	125	22,22%
2.2. Prihod od članskog doprinosa	15.000,00	10.000,00	150	33,33%
2.3. Prihodi od poslovanja	5.000,00	5.000,00	100	11,11%
2.4. Donatorska sredstva	15.000,00	15.000,00	100	33,34%
UKUPNI PRIHODI LTO	185.000,00 €	134.000,00€	138,05	100%

2. Rashodi Turističke organizacije Mojkovac

Rashode Turističke organizacije Mojkovac podijelili smo u šest kategorija:

1. Kategorija – Troškovi zaposlenih (bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca)

- Osnovni troškovi stalno zaposlenih – bruto plate (prema važećoj Sistematizaciji imamo 10 sistematizovanih radnih mjesta) - lice na mandatu i tri lica koja su zaposlena na neodređeno. U 2024. godini je u planu izmjena Sistematizacije radnih mjesta u cilju boljeg funkcionisanja Info centra Turističke organizacije Mojkovac i suvenirnice. Planirano je zapošljavanje lica na poslovima turističkog informatora i prijave stranaca (najviše pet lica) obzirom da su do sada ove poslove obavljala lica preko Programa ZZCG.

Ukupno: 88.446,00 eura

2. Kategorija – Ostali rashodi za zaposlene

- Ugovori o djelu, Ugovori o privremenim i povremenim poslovima. Obzirom da turistička organizacija nema stalno zaposlenu osobu za knjigovodstvene usluge, higijeničarku i brojne usluge fizičkih lica za čijim angažovanjem postoji potreba u toku realizacije aktivnosti i projekata Turističke organizacije.

Ukupno: 10.000,00 eura

3. Rashodi za materijal

- Struja
Iznos: 500,00 eura
- Voda i komunalije
Iznos: 250,00 eura
- Telefon i internet
Iznos: 800,00 eura
- Grijanje na pelet
Iznos: 500,00 eura
- Gorivo:
Iznos: 1.500,00

- Oglašavanje i reklama na bilbordima i održavanje postojećih

Iznos: 1.500,00 eura

- Takse

Iznos: 150,00 eura

Ukupno: 5.200,00 eura

4. Kategorija – Rashodi za usluge

- Službena putovanja i seminari

Iznos: 4.000,00 eura

Ukupno: 4.000,00 eura

5. Kategorija – Rashodi za usluge za realizaciju projekata i aktivnosti

- Organizacija manifestacija (Prvomajski uranak, Mojkovački otkos, Čorbijada, Paragliding show Mojkovac, Edukativni kamp o Skyrunningu, Dani meda i zdrave hrane, Dani Nemanjića i Božićni bazar).

Iznos: 23.450,00 eura

- Organizacija manifestacije kulturnog karaktera “Mojkovac fest” i pomoć u suorganizaciji manifestacija predviđenih programom rada

Iznos: 30.000,00 eura

- Projekti valorizacije kulturne baštine kroz dio od boravišne takse (10% sredstava od prikupljene boravišne takse)

Iznos: 1.000,00 eura

- Realizacija projekata (uređenje staza, vidikovaca i unapređenje turističke infrastructure)

Iznos: 14.904,00 eura

Ukupno: 69 354,00 eura

6. Kategorija – Ostali Rashodi

- Materijalni troškovi (kanc.mat.troškovi održavanja osnovnih sredstava)

Iznos: 1.000,00 eura

- Promotivni materijal, suveniri

Iznos: 2.500,00 eura

- Troškovi internet promocije, video i foto materijala

Iznos: 2.500,00 eura

- Troškovi uređenja prostora oko suvenirnice i Info centra

Iznos: 1.000,00 eura

- Sredstva za poboljšanje uslova boravka turista i za podizanje nivoa kvaliteta turističke ponude - Troškovi unapređenja sajta (10% sredstava od prikupljene boravišne takse)

- **Iznos: 1.000,00 eura**

Ukupno: 8.000,00 eura

**UKUPAN IZNOS PLANIRANIH RASHODA U NACRTU BUDŽETA ZA 2023.
GODINU IZNOSI: 185.000,00 EURA**

Rashodi	Plan za narednu 2024. godinu (€)	Plan za 2023. godinu (€)	Index 2024/2023.	Struktura %
1. Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	88.446,00 e	68.876,00	128,41	47,80
2. Ostali rashodi za zaposlene	10.000,00 e	14.632,00	68,34	5,40
3. Rashodi za materijal	5.200 e	4.692,00	110,82	2,81
3.1. Rashodi za energiju	500,00 e	500,00	100	9,62
3.2. Voda, komunalije	250,00	400,00	62,5	4,80
3.3. Telefon, internet	800,00	800,00	100	15,38
3.4. Grijanje	500,00	500,00	100	9,62
3.5. Gorivo	1500,00	1.342,00	111,77	28,85
3.6. Takse	150	150,00	100	2,89
3.7.Registracija	0	0	0	
3.8. Održavanje i reklama na bilbordima	1500,00	1.000,00	150	28,84
4. Rashodi za usluge	4.000,00	4.000,00	100	2,16
4.1. Službena putovanja i seminari	4.000,00	4.000,00	100	100
5. Rashodi za usluge za realizaciju projekata/ aktivnosti	69.354,00e	33.300,00	208,27	37,49
5.1. Organizacija manifestacija	23.450,00e	11.000,00	213,18	33,81
5.2. Organizacija manifestacija kulturnog karaktera	30.000,00 e	21.500,00	139,53	43,25
5.3. Projekti valorizacije kulturne baštine kroz dio od boravišne takse	1.000,00 e	800,00	125	1,45

Finansijski plan za 2024. godinu

5.4. Realizacija projekata (uređenje staza, vidikovaca i unapređenje turističke infrastrukture)	14.904,00 e	0	0	21,49
6. Ostali rashodi	8.000,00 e	8.500,00	94,12	4,34
6.1. Materijalni troškovi (kancelarijski materijal, održavanje osnovnih sredstva)	1.000,00 e	1000,00	100	12,50
6.2. Promo materijal - suveniri	2.500,00 e	2.000,00	125	31,25
6.3. Troškovi internet promocije, video i foto materijal	2.500,00 e	2.500,00	100	31,25
6.4. Troškovi uređenja prostora oko suvenirnice i Info centra	1000,00e	1.000,00	100	12,5
6.5. Ugovori sa turističkim agencijama	0	0	0	
6.6. Sredstva za poboljšanje uslova boravka turista i za podizanje nivoa kvaliteta turističke ponude - Troškovi unapređenja sajta (10% sredstava od prikupljene boravišne takse)	1000,00	1.000,00	100	12,50
6.7. Troškovi servisiranja bicikala	0	1.000,00	0	
UKUPNO	185.000,00	134.000,00	138,05	100 %

Pojašnjenje:

- Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca Finansijskim planom za 2024. godinu su uvećani zbog planirane izmjene Sistematizacije radnih mjesta i u skladu sa tim zapošljavanja lica na poslovima turističkog informatora i prijave stranaca (najviše pet lica) obzirom da su do sada ove poslove obavljala lica preko Programa ZZZ CG. Potreba za zapošljavanjem radnika u Info centru postoji obzirom da angažovana lica na ovim poslovima moraju poznavati turističku ponudu opštine, rad na softveru Primatch, poznavanje stranih jezika, te zapošljavanje lica sa evidencije nezaposlenih u okviru programa ZZZ CG i pod uslovima koje Zavod definiše u okviru Konkursa se pokazalo kao neadekvatno rješenje.
- Rashodi za materijal su planirani u većem iznosu od 10,82 % u odnosu na 2023. godinu prvenstveno iz razloga većih finansijskih izdataka potrebnih za održavanje i popravku bilborda koji su usled vjetrova i loših vremenskih uslova oštećeni, a kojima raspolaže TO Mojkovac.
- Rashodi za usluge su planirani u istom iznosu u poređenju sa 2023. godinom i uglavnom predstavljaju planirane troškove u vezi predstavljanja turističke ponude na sajmovima u inostranstvu.
- Rashodi za usluge za realizaciju projekata/aktivnosti planirani su u većem iznosu u skladu sa planiranim aktivnostima i projektima čiju realizaciju smo planirali u 2024. godini. U okviru ove stavke planirani su novi rashodi koji se odnose na realizaciju projekata unapređenja turističke signalizacije i infrastrukture, uređenja vidikovaca i staza za planinarenje, planinski biciklizam u iznosu od 15.104e. Rashodi za organizovanje tradicionalnih manifestacija povećani su usled opšteg rasta cijena roba i usluga, a takođe, planirano je i održavanje novih manifestacija pa su time i povećani rashodi potrebni za njihovo održavanje.
- Ostali rashodi su smanjeni za 5,88 % u odnosu na 2023. godinu zbog nepostojanja potrebe za servisiranjem bicikala koju smo uradili u prethodnoj godini.

Direktor,

Radonja Vuković